

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/114/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622204619
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6622204619.8

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: E. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: otec S. F., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom M., M. lúka XXXX/XX, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Gabriela Klátiková, PhD. s.r.o., so sídlom Terézie Vansovej 446/8, 974 01 Banská Bystrica a matka Q. J., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom M., P. XXX/XX, zastúpená: D.. Erika Mochnacká, advokátka, so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a úprave styku, o nariadené neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd m e n í výrok II. uznesenia č.k. 7P/114/2022-188 zo dňa 19.júla 2023 vo výroku II. nasledovne: 39.týždeň roku 2023 otec S. F. si p r e v e z m e maloletého E. F. u matky Q. J. dňa XX.XX. v sobotu o 09:00 hod. v mieste jej bydliska a v r á t i jej ho nasledujúci deň XX.XX. v nedeľu na tom istom mieste o 19:00 hod.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom na začatie konania doručeným súdu dňa 08.12.2022 domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a úprave výživného k maloletému E. F. a úprave styku otca s maloletým dieťaťom.

2. Na pojednávaní dňa 19.07.2023 sa rodičia dohodli na dočasnej úprave výživného k maloletému dieťaťu a dočasnej úprave styku otca s maloletým E. tak, že otec bude dočasne do právoplatného skončenia do právoplatného skončenia vo veci samej prispievať na výživu maloletého sumou 100,- Eur mesačne počnúc mesiacom apríl 2023 splatného k rukám matky do 15. dňa v mesiaci a dočasne do právoplatného skončenia vo veci samej bude upravený styku otca s maloletým E., a to každý utorok a štvrtok od 15:00 hod. do 19:00 hod. a každý nepárny týždeň v sobotu a nedeľu od 09:00 hod. do 19:00 hod. Rodičia zároveň súhlasili, že sa podrobia psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v trvaní 30 hodín. O predmetnej dočasnej úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu súd rozhodol uznesením č. k. 7P/114/2022-188 zo dňa 19.júla 2023.

3. Na základe žiadosti súdu bolo v domácnosti otca na adrese Z. XX, M., ako aj na záhradnej chatke otca na adrese R. cesta vo M. vykonané šetrenie bytových pomerov otca, o ktorom výsledku bola súdu dňa 14.08.2023 doručená správa. Z obsahu správy je zrejmé, že pracovník Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko M. (ďalej len „úrad“) vykonal dňa 09.08.2023 sociálne zisťovanie na záhradnej chatke v záhradkárskej osade na R. ceste vo M. za prítomnosti otca S. F., ktorý je majiteľ uvedenej chatky. Záhradná chatka je situovaná v kopcovitom teréne. Ku chatke vedú terasovito umiestnené schody. Do chatky sa vchádza cez vonkajšiu terasu, na ktorú vedie cca šesť schodov. Vnútorňa časť pozostáva z jednej miestnosti, kde sa nachádza kuchynská linka, umývadlo a elektrická dvojplatička. Ďalej sa tam nachádzajú dve postele, jedna je zabezpečená do dvoch tretín drevenou zábranou, otec uviedol, že to je posteľ pre maloletého E.. V miestnosti sa nachádza komoda, kde má

maloletý uložené základné ošatenie a hračky. V chatke je zavedená teplá aj studená voda. Vykurovanie je zabezpečené prostredníctvom krbových kachlí na pevné palivo a hygiena bola na dobrej úrovni. Z exteriéru chatky sa vchádza cca tromi schodmi do ďalšej časti chatky, kde sa nachádza kúpeľňa, v ktorej je umiestnená vaňa, toaleta a automatická pračka. V tejto časti sa nachádza aj odkladací priestor na bicykle. Hygiena uvedených priestorov bola na dobrej úrovni. Za chatkou sa nachádza altánok, kde je umiestnený stôl, stoličky, umývadlo, sporák na plynovú bombu a podlaha je vyložená dlažbou. Za chatkou sa cez drevenú lavičku ponad „járok“ prechádza do záhrady, kde otec maloletého pestuje zeleninu. Uvedená lavička nemá zábradlie, otec uviedol, že maloletý prechádza do záhrady po cca ôsmich schodoch dole a tak isto hore popri lavičke. Úrad na základe zistených skutočností konštatoval, že v priestoroch interiéru záhradnej chatky nie sú bariéry, ktoré by maloletý E. musel prekonávať. Exteriér chatky je kopcovitý, preto je premiestňovanie v jej okolí možné len prostredníctvom schodov. Z uvedeného dôvodu a hlavne vzhľadom na vek maloletého úrad zastával názor, že pohyb maloletého je v exteriéri bezpečný len za prítomnosti plnoletej osoby. S. F. (otec maloletého) uviedol, že keď je s maloletým na záhradke, „nespustí ho z očí“, stále je s ním. Vyjadril sa, že s maloletým E. chce na chatku chodiť len na pár hodín, nechce s ním tam ostávať na noc.

Úrad vykonal dňa 09.08.2023 sociálne zisťovanie aj na adrese M. lúka XX M., kde má otec maloletého trvalý pobyt. V domácnosti bola prítomná jeho matka U. F., narodená XX.XX.XXXX a v spoločnej domácnosti bývajú spolu aj s jeho bratom L. J., narodeným XX.XX.XXXX. Nachádzajú sa tam tri miestnosti, jednu obýva jeho brat, druhú miestnosť matka a v tretej spáva otec maloletého a tiež by tu trávil čas a spával aj s maloletým E.. Uvedené skutočnosti potvrdila aj jeho matka U. F., ktorá je vlastníčkou uvedeného bytu. Ďalšie miestnosti kuchyňu, kúpeľňu a toaletu rodina užíva spoločne. Domácnosť je zariadená moderným nábytkom, vykurovaná je centrálnym plynovým kúrením. U. bola počas sociálneho zisťovania na dobrej úrovni. Otec maloletého E. uviedol, že jeho matka, U. F. má v domácnosti psa, ale je „bezsrstý“, a preto podľa jeho názoru nespôsobuje maloletému alergie, ako to tvrdí matka maloletého. Úrad na základe zistených skutočností konštatoval, že v uvedenej domácnosti sú podmienky pre výchovu a všestranný vývin maloletého E. F. vyhovujúce a v súlade s jeho potrebami.

4. Otec na pojednávaní dňa 21.08.2023 naďalej trval na úprave styku s maloletým synom, ktorý by zahŕňal aj prespávanie maloletého v jeho domácnosti, a teda úprava styku každý druhý týždeň od piatka do nedele, zároveň navrhol úpravu styku aj počas prázdnin a sviatkov.

5. Matka s úpravou styku, počas ktorého by mal maloletý zotrvať v domácnosti otca aj počas noci nesúhlasila, a to vzhľadom na vek maloletého, ktorý podľa udania matky na odlúčenie od nej počas noci nie je pripravený, ale aj vzhľadom na to, že maloletý ešte nevie hovoriť, teda nevie dať dostatočne jasne najavo svoje potreby, čo sa prejavilo aj tým, že otec na maloletého nedostriehol a tento sa u otca opakovane pocíkal. Rovnaký problém nastáva aj pri kŕmení maloletého, ktorý nevie povedať, čo má rád a občas prichádza k matke hladný, nakoľko otcovi odmietol zjesť jedlo, ktoré mu pripravil. Preto sa matka obáva, že otec starostlivosť o maloletého počas noci nezvládne. Ako hranicu pre možnosť prespávania maloletého v domácnosti otca určila vek tri roky, kedy maloletý už bude navštevovať predškolské zariadenie a na odlúčenie od matky bude navyknutý.

6. Otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne preto následne navrhol úpravu styku tak, že tento by sa rozširoval v závislosti od veku ako aj od rozumovej vyspelosti maloletého, a teda že by k rozšíreniu styku aj v podobe prespávania v domácnosti otca počas každého druhého víkend v mesiaci došlo po približne polroku od dohody rodičov (cca v mesiaci február, marec 2024) a dovtedy by sa styk otca s maloletým synom realizoval v zmysle dohody rodičov na pojednávaní dňa 19.07.2023. S takýmto postupom matka vyjadrila súhlas.

7. Na pojednávaní však naďalej bol zjavný konfliktný spôsob komunikácie rodičov, ktorý výrazne ohrozoval vykonateľnosť rozsudku v takom znení, ako navrhli rodičia. Preto súd nepristúpil s chváleniu dohody o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, ale ponechal priestor pre ďalšie pokračovanie psychologického poradenstva, ktoré rodičia absolujú na referáte Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v rozsahu 30 hodín.

8. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 361 CMP, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

16. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia na mieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP. Ustanovenia § 360 a nasl. CMP odrážajú úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti, s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Súd zároveň poukazuje na ustanovenie § 325 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehaná a nevyhnutná.

18. Na pojednávaní dňa 19.07.2023 matka nesúhlasila s úpravou styku otca s maloletým dieťaťom aj z dôvodu nevyhovujúcich bytových pomerov otca. Preto za účelom zistenia bytových pomerov otca maloletého dieťaťa, súd vykonal opätovné šetrenie v domácnosti otca na adrese W.XX, M., kde má otec podľa obsahu predloženej slávy (č. l. 205) vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

19. Z vykonaného výsluchu rodičov maloletého dieťaťa súd zistil, že otec má záujem na rozšírení styku s maloletým, kedy by ho mal v starostlivosti aj počas noci každý druhý víkend v mesiaci, avšak matka s takouto úpravou styku nesúhlasila, nakoľko mala za to, že maloletý na prespávanie bez matky nie je pripravený. Súhlasila však, že je možné započať prespávanie u otca, keď bude maloletý starší, privykne si na režim v predškolskom zariadení a bude fyzicky ako psychicky pripravený na odlúčenie od matky počas noci. Zároveň však matka jednoznačne potvrdila, že maloletý má k svojmu otcovi vytvorený silný citový vzťah, teší sa na otca a rád s ním trávi čas.

20. Preto pokiaľ ide o dočasnú úpravu styku otca s maloletým synom, súd vzhliadol potrebu čiastočnej zmeny úpravy styku, kedy by do nasledujúceho pojednávania vo veci otec strávil s maloletým jeden celý deň (od 30.09. do 01.10.), teda aj počas noci, aby bolo súdu zrejmé, či maloletý dokáže zotrvať v

starostlivosti otca dlhšie obdobie ako len pár hodín a zároveň, či otec zvládne starostlivosť o maloletého syna počas tohto obdobia. Zároveň je podľa názoru súdu potrebné aj zistiť, ako budú rodičia v tejto pre nich novej situácii navzájom reagovať a či otec bude schopný reagovať na potreby syna, ak sa bude dožadovať prítomnosti matky, a teda či bude ochotný ho odovzdať do starostlivosti matky ak sa jej bude maloletý dožadovať a zároveň či matka zvládne odlúčenie od syna, syna dobrovoľne odovzdá do starostlivosti otca a nebude sa bezdôvodne dožadovať návratu syna do jej domácnosti.

21. Preto mal súd za to, že je potrebné na jeden deň do nasledujúceho pojednávania rozšíriť styk otca aj o nočné prespatie maloletého v domácnosti otca, a to v 39. týždeň roku 2023, kedy si otec prevezme maloletého u matky dňa 30.09. v sobotu o 09:00 hod. v mieste jej bydliska a vráti jej ho nasledujúci deň 01.10. v nedeľu na tom istom mieste o 19:00 hod., teda maloletý zotrvá v domácnosti otca aj počas noci, avšak súd dáva do pozornosti, že otec je povinný rešpektovať vôľu maloletého syna a pokiaľ sa tento bude dožadovať návratu k matke, je otec povinný potreby maloletého rešpektovať.

22. V závere rozhodnutia je podľa súdu potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že rodičom bola uložená povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, absolvovanie ktorého je nevyhnutné z dôvodu poskytnutia pomoci pri hľadaní vzájomnej dohody ohľadne starostlivosti o maloletého E., pri uľahčení, resp. úprave vzájomnej komunikácie, pomoc pri nastavení pravidiel fungovania rodiny a dosahovaní konsenzu rodičov ohľadom potrieb maloletého dieťaťa, čo je dlhodobý proces, vyžadujúci si spoluprácu na strane obidvoch rodičov.

23. Úprava pomerov účastníkov konania upravená neodkladným opatrením má dočasný charakter.

24. Toto neodkladné opatrenie vykonateľné dňom jeho doručenia (§ 332 ods. 1 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline, a to písomne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.